

Patrimoniul

Conceptele de autograf manuscris și dedicație

de Thomas Remus MOCHNÁCS

Ce anume pot însemna conceptele de autor, manuscris, semnătură, autograf, dedicație ori combinațiile dintre ele, precum: semnătură autografă, dedicație autografă a autorului, manuscris de autor, dedicație cu sau fără semnătura autorului etc.? Ce sferă poate acoperi unul sau altul dintre aceste concepte? Care sunt limitele maxime până la care se pot extinde ariile de cuprindere ale conceptelor? Vom încerca să definim aceste concepte.

AUTOR este persoana care creează o operă literară, științifică sau artistică, o invenție, un obiect de orice fel care poate fi colecționat. În zona tipăriturilor, cărților sau periodicelor mai ales, autorul poate fi extins ca și concept în mai multe direcții. Poate fi vorba nu doar de o persoană, ci și de mai multe, vorbind atunci de coautori, ori de colective de autori. Unii dintre autori pot fi de importanță mai mare decât alții, ori sunt doar persoane responsabile de apariția unei ediții critice sau reeditări speciale a unei lucrări de referință, care are un autor. Astfel se pot echivala ca autori: coordonatorii, editorii, redactorii, prefațatorii, postfațatorii, îngrijitorii ediție etc.. Putem extinde însă conceptul de autor sau coautor al unui document tipărit sau manuscris (carte, revistă, album, act, ilustrată ș-a.) și cu următoarele categorii de persoane cu rol secundar în elaborarea produsului cultural: traducători, ilustratori, fotografi, graficieni, designeri, compozitori, textieri, corectori etc.

AUTOGRAFUL (semnătură, document, text etc.) este scris integral cu mâna, chiar de autor. Nu text obținut prin reproducere mecanică, precum tipărirea, saپیوگرافیة، xeroxarea, ștampilarea etc..

DEDICAȚIA este textul omagial oferit în scris pentru cineva pe o carte, pe o fotografie, pe un obiect de artă, în semn de apreciere, mulțumire, afecțiune. Este

omagiu făcut de autor unei persoane prin oferirea operei sale cu o însemnare apreciativă și cu semnătura olografă.

MANUSCRISUL (lucrare, text, operă literară) este obligatoriu un document scris de mână, nu tipărit sau reprodus prin mijloace mecanice, chiar dacă forma scrisului este de mână. Se folosește și termenul de manuscris dactilografiat, fiind însă eronat utilizat! În acest ultim caz, corect ar fi: exemplar dactilografiat de către autor, acesta nefiind un manuscris.

SEMNĂTURA este numele unei persoane scris de propria mână sub textul unui act special, al unei scrisori, la sfârșitul unei opere, a unei dedicații manuscrite etc. În realitate, semnătura este un semn grafic specific fiecărei persoane care reproduce o parte din numele acesteia. De multe ori este indescifrabilă.

Combinațiile dintre conceptele de mai sus trebuie explicitate și ele clar, pentru a nu se crea ambiguități. Astfel semnătură autografă este semnătura de mână a individului, și nu semnătura tipărită sau ștampilată pe un act, cum apare în majoritatea cazurilor pe brevetele de decorare. Dedicatia autografă a autorului se referă la o dedicație scrisă de mână de către autor pe o carte sau altă tipăritură. Dedicatiile pot fi cu sau fără semnătura autorului, uneori dedicația putând

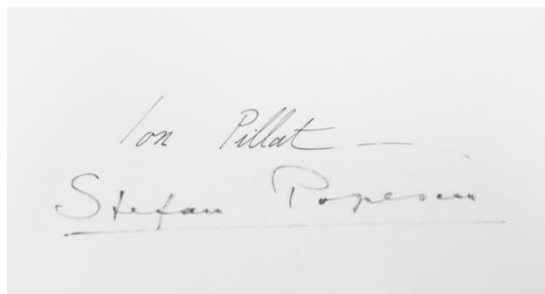
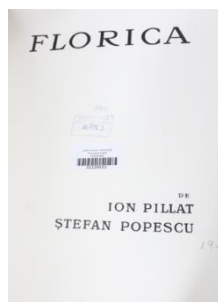
începe cu formularea „dedicația autorului pentru ...”, rămasă nesemnată, ori în loc de semnătură să fie specificat „autorul” etc.. Manuscrisul de autor se referă la documentul original, nu la o copie făcută de altcineva. Sunt multe cazuri în care conceptele folosite la identificarea unor exemplare rare de colecție

ale unor tipărituri sau manuscrise nu sunt folosite corect, sunt folosite în cu mai multe sensuri, ori sunt greu de înțeles de către cititor, de aceea e bine ca ele să fie explicate exact de către cel care le utilizează, spre a nu crea confuzie.

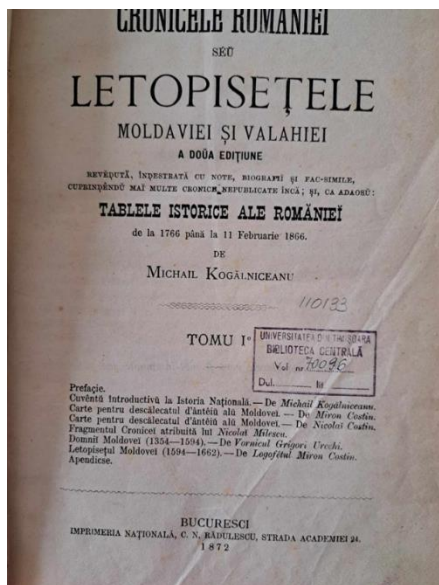
CÂTEVA EXEMPLE PRIVIND CONCEPTELE DEFINITE ANTERIOR, SELECTATE DIN COLECȚIILE BIBLIOTECII CENTRALE UNIVERSITARE „EUGEN TODORAN” DIN TIMIȘOARA :

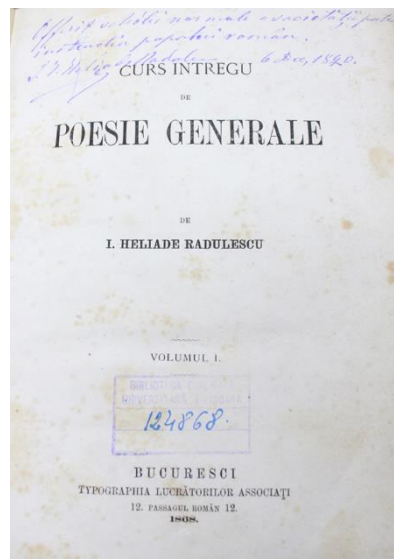
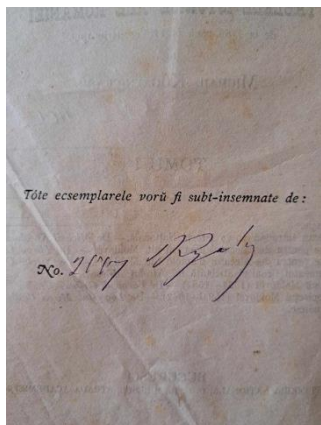
Semnăturile originale ale familiei regale de România de pe biografia scrisă de Prințul Radu de Hohenzollern-Veringen, cu titlul *Mihai al României*. Semnatarii sunt în acest caz și personajele principale ale cărții (Regele Mihai, Regina Ana, Prințesa Margareta, Prințesele Radu).

Volumul de poezie *Florica*, avându-l ca autor pe Ion Pillat și ca ilustrator pe Ștefan Popescu, apărut în anul 1926, cu semnăturile olografe ale celor doi.

Semnătura autografă de control a lui Mihail Kogălniceanu pe letopiseștele Moldovei și Valahiei, București, 1872.

Dedicația și semnătura autografă a lui I. Heliade Rădulescu pe *Curs întregu de poezie generală*, București, 1868.

Dedicațiile și semnăturile autografe ale membrilor familiei Arghezi: Tudor, Domnica și Barutu pe volumul *Ochii Maicii Domnului* a lui Tudor Arghezi, București, 1934.

